

26 november 2020

Verslag

Vergaderdatum en -tijd	26 november 2020, 16.00-18.00 uur
Locatie	Via Teams
Deelnemers	F. Vermeulen (vicevoorzitter), A. Smit (secretaris) H. Staghouwer (Gr), K. Fokkinga (Fr), H. Jumelet (Dr), G.H. ten Bolscher (Ov), P. Drenth (Ge), H. Hofstra (Fl), H. Bruins Slot (Ut), E. Rommel (NH), J. Baljeu (ZH), A. Pijpelink (Ze), E. Ronnes (NB), H. Mackus (Li)
Overig	██████████ (voorzitter AC), ██████████ (BIJ12), ██████████ (IPS), ██████████ (IPS; agendapunten 3.1.3 en 3.1.5), ██████████ (IPS; agendapunt 3.1.4), ██████████ (IPS)

1. Opening

In verband met BO-verplichtingen van de heer Vermeulen, zit mevrouw Bruins Slot de bespreking van de agendapunten 2 en 3 (minus agendapunt 3.1.9 en 3.4) voor. De heer Vermeulen zit de overige agendapunten voor en de BC-avondsessie over het RSRS (zie agendapunt 3.1.9).

De voorzitter bericht dat mevrouw Rommel tot 16.50 uur bij het overleg aanwezig kan zijn.

2. Vaststelling agenda

De BC stelt de agenda voor het BC-overleg van 26 november ongewijzigd vast.

3. Ter bespreking

3.1 Voorbereiding BO 10 december: concluderende bespreking

De voorzitter deelt mee dat DGS nadrukkelijk rekening houdt met het op 10 december plaatsvinden van de Kamerbehandeling van het wetsvoorstel stikstofreductie en natuurverbetering. Indien de behandeling van het wetsvoorstel daadwerkelijk voor 10 december wordt geagendeerd en de minister van LNV geen ruimte ziet het BO nog vóór het kersreces te laten plaatsvinden, komt het BO van 10 december te vervallen. In dat geval zal een afstemmingsmoment tussen de minister en de BC-(vice)voorzitter worden gezocht om een alternatieve invullingswijze van het beoogde BO te bespreken. De IPS bericht de BC-leden begin week 49 of het BO op 10 december doorgang vindt en of de IPS in dat geval op 2 december wel of geen BO-stukken aan de GS-en voorlegt. Tot dat moment koerst de BC aan op het doorgang vinden van het BO op 10 december.

Vervolgroute:

- 2 december: versturen geannoteerde BO-agenda naar de GS-en ter bespreking in de GS-en van 8 december
- 8/9 december: terugkoppeling uit de GS-en
- 9 december: opstellen en voorleggen geactualiseerde geannoteerde BO-agenda aan de BC
- 10 december: BO

Algemeen

3.1.1 Geannoteerde BO-agenda en vaststelling aanvullende woordvoerdenschappen

De BC stemt in met het ter informatie aan de BO-agenda toevoegen van de agendapunten 'Stand van zaken extern salderen' en de 'Handreiking ecologische voortoets stikstof'. De BC stemt tevens in met het voorstel van het kernteam de woordvoerdenschappen van deze agendapunten in handen te stellen van de voorzitter resp. van de heer Fokkinga.

De BC stemt voorts in met het afvoeren van het eerder ter conclusie in de BO-agenda opgenomen agendapunt 'Wijziging regeling natuurbescherming'. Op verzoek van de BC wordt de 'Redeneerlijn meldingen en SSRS' (zie agendapunt 3.2) als rondvraagpunt aan de BO-agenda toegevoegd.

3.1.2 Interbestuurlijk planningsoverzicht

De BC stemt in met het door de IPS en DGS opgestelde interbestuurlijke planningsoverzicht. Dit interne sturingsinstrument, dat op hoofdlijnen betrekking heeft op de prioritering van IPS- en DGS-werkzaamheden in de het komende half jaar, staat op de BO-agenda ter informatie geagendeerd.

Gebiedsgerichte aanpak

3.1.3 Provinciale opgave

De BC is van oordeel dat de DGS/IPS-notitie 'Provinciale opgave' onvoldoende basis biedt voor een concluderende bespreking van de provinciale opgave in het BO. Mede op grond van de presentatie van mevrouw Baljeu stemt de BC in met het voorstel van de portefeuillehouders NSA de notitie compacter te formuleren en de notitie - in combinatie met de BC-inbreng voor het BO-agendapunt 'Stand van zaken bronmaatregelen' (zie agendapunt 3.1.5) - nadrukkelijker te richten op de uitwerking van de provinciale randvoorwaarden en het ter zake geldende aanbod en de verzoeken van de provincies aan het Rijk. Voor het actief kunnen oppakken van de inspanningsplicht van de provincies dient in de notitie specifiek aandacht uit te gaan naar de wijze waarop de uitvoeringsplicht zich verhoudt tot de inspanningsplicht. De portefeuillehouders blijven actief bij de ambtelijke uitwerking van de notitie betrokken; de aangepaste notitie wordt ter schriftelijke afstemming aan de BC voorgelegd. – actie IPS/ [REDACTED] –

3.1.4 Casuïstiek gebiedsgerichte aanpak stikstof – diffuse belasters

De BC neemt kennis van de uitkomsten van de notitie over de casuïstiek diffuse belaster en stemt in met het advies van de AC om met de minister tot afspraken te komen over:

1. de aanpak voor de middel- en lange termijn: het verder in beeld brengen van de aangereikte oplossingsrichtingen;
2. de aanpak voor de korte- en middellange termijn: het aansluiten bij het traject Berenschot bij het ontwikkelen van een stikstofdepositiebank.

Ten aanzien van de aanpak voor de korte termijn (voorstel: het inzetten van een landelijke generieke ontwikkelreserve ten behoeve van een voorfinanciering dan wel uitruil van stikstofruimte voor de drie in kaart gebrachte projecten plus het voorbereiden van een 2^e en 3^e batch voor projecten met eenzelfde karakteristiek) stemt de BC in met het voorstel van de voorzitter dat de heer Hofstra (in overleg met mede-GGA-portefeuillehouders de heer Ronnes en de heer Ten Bolscher) in afstemming met de heer Staghouwer, mevrouw Baljeu en de heer Drenth met betrekking tot de kortetermijnaanpak voor diffuse belasters een BC-standpunt formuleert dat én recht doet aan de wens van de BC om op het gebied van casuïstiek te blijven doorleren én recht doet aan de aanpak van andere, soortgelijke diffuse belasters.

– actie Harold Hofstra en IPS/ [REDACTED] –

3.1.5 Stand van zaken bronmaatregelen

De BC stemt in met het voorstel van de portefeuillehouders NSA om het ter informatie geagendeerde agendapunt 'Stand van zaken bronmaatregelen' in het BO ter bespreking te agenderen en hiervoor - in combinatie met de BC-inbreng voor het agendapunt 'Provinciale opgave' (zie agendapunt 3.1.3) - de volgende inbreng te leveren:

- De uitvoering van de bronmaatregelen moet met spoed door het Rijk worden opgepakt
- Ter optimalisering van de bronmaatregelen moeten de provincies actief bij de uitwerking van de bronmaatregelen worden betrokken
- De effectiviteitsmaximalisatie van de bronmaatregelen vraagt om keuzes van het Rijk over waar de bronmaatregelen het beste kunnen worden ingezet
- Voor de borging van de effectiviteit moeten de bronmaatregelen in wetten/of regelgeving worden verankerd
- Het Rijk moet per bronmaatregel helderheid bieden over welk deel van de reductie voor natuurherstel bestemd is (6.1./6.2) en welk deel voor ontwikkelruimte (6.3)
- Het Rijk moet haar resultaatverantwoordelijkheid pakken door achterblijvers (sectoren/gebieden) aan te spreken

Gezien de sterke samenhang tussen de agendapunten 'Stand van zaken bronmaatregelen' en 'Provinciale opgave' ziet de heer Ten Bolscher af van het separate BC-woordvoerderschap met betrekking tot het agendapunt 'Bronmaatregelen' resp. voert mevrouw Baljeu namens de BC in het BO voor beide agendapunten het woord.

3.1.6 Stand van zaken stikstofanalyses

De BC neemt kennis van de door de AC verleende opdracht tot het opstellen van een plan van aanpak voor de vervolgfase van de stikstofanalyses en stemt in met het in het BO delen van de volgende stand van zaken:

- De stikstofanalyses worden volgens planning opgesteld. De berekeningen zijn gestart en de voortgang wordt begeleid door een klankbordgroep met mensen vanuit de Kwartiermakers Gebiedsgerichte Aanpak. Het op 10 december beschikbare beeld van de uitkomst beslaat nog niet alle gebieden;

- De basis van de stikstofanalyse is een feitelijke weergave van de overschrijding van de KDW per habitattypen per gebied, met daarbij een beeld van de daling van de ADW door autonome ontwikkeling en de bronmaatregelen van het Rijk tot en met 2030. De ADW wordt voor de huidige depositie (2020) per sector weergegeven (een nauwkeurigere weergave is opgenomen in de opdrachtomschrijving die de AC in haar overleg van 15 oktober heeft besproken).

Toestemmingsverlening

3.1.7 Stand van zaken extern salderen

De BC neemt kennis van het geactualiseerde overzicht van de openstellingen van extern salderen en van de tot op heden door de provincies met het openstellen van extern salderen opgedane ervaringen. De BC stemt in met het in het BO met de minister ter informatie delen van de stand van zaken.

Naar aanleiding van de constatering van de heer Ten Bolscher dat de eerder door de agrarische sector geuite zorgen over extern salderen niet in de eerste provincie-ervaringen met extern salderen zijn terug te zien, geeft [REDACTED] aan dat tot op heden van extern salderen nog zeer beperkt gebruik wordt gemaakt. De IPS stelt op verzoek van de BC een kort document met de actuele stand van zaken van extern salderen op dat de provincies kunnen gebruiken in hun communicatie met de agrarische sector. De IPS beziet tevens het geschikte moment voor de inzet van het beoogde document. – **actie IPS/** [REDACTED] –

3.1.8 Handreiking ecologische voortoets stikstof

De BC neemt kennis van de in het BO (louter) ter informatie geagendeerde handreiking voortoets stikstof. De AC heeft in haar overleg van 19 november ingestemd met het beschikbaar stellen van de handreiking aan vergunningverleners en initiatiefnemers. De handreiking ondergaat als levend document voor de uitvoeringspraktijk in de toekomst nog aanpassingen/aanvullingen.

De heer Mackus merkt op dat de (uitgestelde) uitspraak van de Raad van State inzake de Logtsebaan ertoe kan leiden dat intern salderen straks niet meer vergunningplichtig is. Mocht dit het geval zijn, dan dienen de consequenties van de uitspraak van de Raad van State te zijner tijd in de handleiding te worden opgenomen. De heer Drenth geeft hierop aan dat alle provinciale vergunningverleners al een protocol gereed hebben voor het geval intern salderen geen vergunning meer hoeft te hebben. Informatie ter zake wordt met de provincies gedeeld via het themateam VTH.

– **actie IPS/** [REDACTED] –

3.1.9 Vrijvallende stikstofruimte bij extern salderen RSRS

Op basis van de resultaten van haar direct op het reguliere BC-overleg aansluitende informele RSRS-werksessie, wenst de BC de in haar werksessie besproken stappen, overwegingen en dilemma's bij het tot stand brengen van het RSRS met de minister in het BO te delen en te bespreken. De BC-

inbreng in het BO is het voorstel van de provincies dat Rijk en provincies zorgdragen voor een gezamenlijke vulling van het RSRS. De heer Van Dalen werkt de nadere formulering van de BC-inbreng in het BO in nauw overleg met de MDS-portefeuillehouders van de AC en de BC uit.

– actie IPS/Berenschot/ [REDACTED] –

3.1.10 Notitie overige knelgevallen

De BC neemt kennis van de omvang van de problematiek van de knelgevallen en stemt in met het in samenwerking met sectorpartijen (waaronder VNO-NCW en LTO) uitwerken van de vier in de DGS/IPS-notitie opgenomen handelingsopties voor het oplossen van de knelgevallen.

3.2 Redeneerlijn meldingen en SSRS

De BC wil de suggestie van het kernteam om de minister bij de rondvraag van het BO het voorstel te doen eventuele restruimte uit het SSRS niet te labelen aan de gebiedsgerichte aanpak (zoals verwoord in de Kamerbrief), maar aan het oplossen van meldingen (wat indirect ten goede komt aan de gebiedsgerichte aanpak) onderzoeken. Ditzelfde geldt voor het voorstel van het kernteam om de minister in dit verband voor te stellen om in provincies waar geen sprake is van stikstofgevoelige woningbouw of MIRT-projecten de resterende SSRS-ruimte evenzeer voor het oplossen van meldingen in te zetten.

De BC stelt zich op het standpunt dat de provincies graag bereid zijn de minister te helpen bij het op een zo kort mogelijke termijn legaal houden van de meldingen. De BC wil dit doen door zowel proactief mee te denken over oplossingen als door naar vermogen praktisch bij te dragen aan het legaliseren van de meldingen. De BC beschouwt het voorstel echter als onderdeel van een totaalpakket dat zicht biedt op het (uiteindelijk) oplossen van alle meldingen. De BC verzoekt de IPS dan ook dit pakket - inclusief het benoemen van de resultaten en de voorwaarden van de provincies - eerst op ambtelijk niveau in beeld te brengen om het voorstel vervolgens (niet als methode, maar als mogelijke bouwsteen) in het BO te presenteren.

– actie IPS –

3.3 Provinciegrensoverschrijdend extern salderen

Naar aanleiding van de BC-bespreking van 5 november neemt de BC kennis van de notitie over door de BC vastgestelde interprovinciale afspraken met betrekking tot extern salderen.

De BC stemt in met het voorstel van de voorzitter om de minister in het BO te berichten dat de provincies met elkaar in gesprek zijn over de interpretatie van de gemaakte afspraken. Daarnaast stemt de BC in met het voorstel van de voorzitter om ook met IenW/Rijkswaterstaat het gesprek over extern salderen aan te gaan en over de nadere duiding van de afspraken zelf op een later moment inhoudelijk verder te spreken.

[Redacted text]

[Redacted text]

3.4 Afronding ecologische onderbouwing SSRS en hervatting besluitvorming vergunningverleningen

De BC neemt kennis van de toelichting van de heer Mackus op de beoogde bouw van een muur als mitigerende maatregel voor de Brunsummerheide. De BC stemt vervolgens in met het nemen van de beheersmaatregel om ten behoeve van de ecologische onderbouwing op de Brunsummerheide tijdelijk geen ruimte uit te geven en met het hervatten van de besluitvorming op vergunningverlening op basis van de huidige ecologische onderbouwing van de snelheidsmaatregel en de voorgenomen beheersmaatregel.

3.5 Lobby- en communicatievoorstel stikstofwet

De BC stelt vast dat het lobby- en communicatievoorstel voor de inbreng van de provincies in de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel stikstofreductie en natuurverbetering nadere focus behoeft. In het voorstel dient aandacht uit te gaan naar het legaal houden van de meldingen en de rolopvatting van de provincies binnen de gebiedsgerichte aanpak, maar ook naar natuur(herstel), de opkoopregeling, de stikstofanalyses en de voortgang van het RSRS. Daarnaast dient een verbinding te worden gezocht met het aanbod van de provincies met de betrekking tot de provinciale opgave (zie agendapunt 3.1.3). Het aan te passen lobby- en communicatievoorstel

wordt voorgelegd aan het kernteam. Op basis van het definitieve voorstel kan vervolgens worden gezien op welke wijze de BC-leden de Kamer langs politieke lijnen met de visie van de provincies kunnen voeden.

– actie IPS/ [REDACTED] –

4. Mededelingen en voortschrijdende planning

4.1 Mededelingen

- De voorzitter geeft aan dat alle GS-en impliciet dan wel expliciet met de IPS-begroting voor 2021 hebben ingestemd.
- De strategische sessie van de BC vindt plaats op 21 januari 2021, van 14.00 tot 18.00 uur. De vooralsnog digitale sessie staat in het teken van de (inzet van de) resultaten van de stikstofanalyses en het advies van de provincies aan het nieuwe kabinet. Nadere informatie over het programma volgt in de week voorafgaand aan kerst.

4.2 Voortschrijdende planning BC-overleggen

De BC neemt kennis van de in het najaar van 2020 en in het eerste half jaar van 2021 geplande de AC- en BC-overleggen. De BC-leden hebben de uitnodigingen voor de BC-overleggen in 2021 inmiddels ontvangen.

Als aanvulling op de planning van de AC- en BC-overleggen in 2021 heeft de IPS de BC op 26 november via ibabs ook in kennis gesteld van het overzicht van geplande IPO-overleggen in 2021.

5. Vaststelling verslag en actiepunten n.a.v. BC-overleg 5 november

5.1 Vaststellen verslag BC-overleg 5 november

De BC stelt het verslag van het BC-overleg van 5 november ongewijzigd vast.

5.2 Doornemen acties n.a.v. BC-overleg 5 november

De BC neemt zonder opmerkingen kennis van de stand van zaken van de tot en met het BC-overleg van 5 november voortvloeiende acties.

6. Ter informatie

6.1 Media-analyses

De BC neemt kennis van de media-analyses.

6.2 Kamerstukken

De BC neemt kennis van de Kamerstukken.

6.3 Politieke agenda

De BC neemt kennis van de politieke agenda.

6.4 Rapportage Informatiepunt Stikstof en Natura 2000

De BC neemt kennis van de rapportage.

6.5 Stand van zaken actualisatie AERIUS 2020

De BC neemt kennis van het feit dat in de media verschillende artikelen zijn verschenen die de aandacht op AERIUS vestigen. Bij enkele artikelen wordt gewezen naar de laatste release van het instrumentarium als reden of onderbouwing voor bepaalde uitspraken. In reactie hierop hebben veel provincies de actualisatie en de impact van AERIUS nader bestudeerd. In het AC-overleg van 19 november is een korte notitie ter zake besproken, leidend tot het opstellen van een voor de BAC VP en de BC bedoelde Q&A, die voor het AC-overleg van 3 december wordt geagendeerd. Hierbij gaat ook aandacht uit naar de technische duiding van de verschillende achtergrondwaardenkaarten.

7. Rondvraag en sluiting

De heer Drenth geeft aan dat de provincie Gelderland alle Rijksmaatregelen met betrekking tot Gelderland heeft later doorrekenen door de WUR. Hieruit komt naar voren dat de definitie van de piekbelaster bepalend is voor de effectiviteit van de op piekbelasters gerichte maatregelen. Het ministerie analyseert piekbelasters op basis van de emissieuitstoot terwijl de WUR het zinvoller acht piekbelasters te bezien op welke belasters de hoogste depositie op N2000-gebieden veroorzaken.

De voorzitter schorst het overleg om 17.55 uur. De resultaten van de voortzetting van het reguliere BC-overleg zijn opgenomen bij agendapunt 3.1.9, als onderdeel van het van 18.30 tot 22.20 uur plaatsgevonden informele overleg over het RSRS.